

ת"פ 282/04/17 - מדינת ישראל נגד יורם ביטון

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 282-04-17 מדינת ישראל נ' ביטון
לפני כבוד השופט איתן קורנהאוזר

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד תמיר אלטיט

המאשימה

נגד

יורם ביטון

ע"י ב"כ עו"ד אבישג כהן

הנאשם

הכרעת דין

בית המשפט מודיע על זיכוי הנאשם.

רקע

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירת גניבה. בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 30.08.2016 בשעה 06:30 לערך, הגיע הנאשם לאתר בנייה ברחוב אשכנזי 21 ביהוד (להלן: "האתר") ונכנס למבנה מגורים בו לן סדאם איברהים (להלן: "המתלונן"). בנסיבות אלה, לאחר שהמתלונן יצא מחדרו, נכנס הנאשם אל החדר וגנב את ארנקו של המתלונן אשר הכיל מסמכים שונים וכסף מזומן בסך 2,400 ₪.

2. הנאשם כפר במיוחס לו, טען כי אכן היה באתר במועד המיוחס לו, על מנת לחפש פועלים במסגרת עבודתו כקבלן, אך לא גנב את ארנקו של המתלונן.

לפיכך, נשמעו הוכחות.

במסגרת פרשת התביעה נשמעו עדויות המתלונן, עובד במקום בשם סו שיפין (להלן: "סו"), השוטרים ליאור גל (להלן: "השוטר גל"), עזיז שובש (להלן: "השוטר שובש") וסנבטו אייטגב (להלן: "השוטר אייטגב"), וכן הוגשו מסמכים שונים ובהם דוחות פעולה, מזכרים והודעות הנאשם.

במסגרת פרשת ההגנה, העידו הנאשם בעצמו ואשתו אילנית ביטון (להלן: "אשת הנאשם"). בנוסף,

הוגשו מסמכים שונים ובהם הודעות המתלונן, העד ומזכרים.

טיעוני הצדדים

3. המאשימה טענה, כי לא מתעוררת במקרה זה סוגיה של זיהוי מכיוון שהנאשם בעצמו אישר שהיה במקום ומכיר את המתלונן. המאשימה הוסיפה, כי המתלונן העיד עדות מהימנה במיוחד ומפורטת. עוד ביקשה, כי יינתן משקל לכך שהמתלונן הוא פליט סודני אשר הדברים שנכתבו מפיו באתר ובהודעתו הראשונה נכתבו ללא מתורגמן, לעומת הודעתו השנייה במשטרה, העימות וכן עדותו בבית המשפט, ומכאן יש לתת משקל לעדויות אלה בהן העיד שהבחין בנאשם גונב את הארנק. משקל נוסף ביקשה המאשימה לתת לכך שהמתלונן סיפר על הגניבה לסו, מיד לאחר האירוע, וכן יש לתת משקל להתנהגותו של המתלונן אשר רץ אחרי הנאשם לכיוון הרכב, ומיד לאחר מכן רשם את מספר הרכב על קיר. לצד זאת, טענה המאשימה כי עולות סתירות בין גרסאותיו השונות של הנאשם, אשר ניתן ללמוד עוד על חוסר אמינותו לאור הצגת מצג שווא בפני הביטוח הלאומי, בדרך של רישום רכבו על שמו של אחר. בנוסף, טענה המאשימה כי יש לראות ראשית הודאה באמירה של הנאשם כלפי אחד החוקרים, כי הוא רוצה להודות בתיק. המאשימה סברה כי הנאשם הבחין בארנק בפעם הראשונה שנכנס אל חדרו של המתלונן, ובהמשך נכנס שוב על מנת לגנוב אותו. לגבי עדות אשתו של הנאשם, טענה המאשימה כי מסרה תחילה גרסה שונה לחלוטין מזו עליה העידה בבית המשפט, עדות שאינה עומדת במבחן הזמנים עליהם העידה.

4. ב"כ הנאשם טענה, כי המתלונן מסר מספר גרסאות שונות אשר המאשימה ביקשה לאמץ אחת מהן. עוד הפנתה, לסתירות שונות בין גרסאותיו של המתלונן, תוך שהמתלונן השיב בבית המשפט כי שוטרים אשר כתבו דברים מפיו שיקרו או המציאו את הדברים. לטענתה, המתלונן השלים פרטים לסיפור אותו בנה לעצמו, וכן כי גרסאותיו הראשונות לפיהן התעורר חשד בלבד לגבי הנאשם - הן התואמות את המציאות. לגבי הטענה בדבר קושי בשפה העברית, ציינה ב"כ הנאשם כי המתלונן בחר בעדותו אילו תכנים לאשר ולגבי אילו לטעון שלא נאמרו על ידו. בנוסף, טענה ב"כ הנאשם כי בוצעו מחדלי חקירה, כאשר סתירות מהותיות בגרסת המתלונן לא נבדקו על ידי המשטרה. ביחס לראשית ההודאה שראתה לטעון המאשימה, טענה ב"כ הנאשם כי השוטר שכתב את המזכר לגבי כך העיד שלא האמין לנאשם. בנסיבות אלה, כאשר מדובר בגרסת המתלונן המשתנה, אשר הכחיש חלק מאמירותיו שלו, למול גרסת הנאשם המוצאת חיזוק בעדויות שונות, יש להורות על זיכוי.

דין והכרעה

5. אין מחלוקת בין הצדדים, כי הנאשם אכן היה במקום האירוע במועד בו טוען המתלונן כי ארנקו נגנב מחדרו. הנאשם קשר עצמו אף לפנייה לאדם כהה עור במגורי פועלים באתר, ולשאלה היכן נמצאים הפועלים הסינים (עמ' 29 ש- 13-14 לפרוט'). בנסיבות אלה אין מקום להרחיב עוד לגבי הראיות השונות הקושרות את הנאשם לזירת האירוע. יחד עם זאת, הנאשם כופר בכך ששב אל חדרו של אותו

אדם כהה עור וכן כי נטל לידיו ארנק שאינו שייך לו מתוך אותו חדר, כפי שטען המתלונן.

לפיכך, יש לבחון את הראיות הקושרות את הנאשם לגניבת ארנק המתלונן.

6. המתלונן הוא עד הראייה היחיד לגבי שאלת גניבת הארנק. כפי שהעיד בבית המשפט, לאחר שהנאשם פתח את דלת חדרו ושאל היכן נמצא חדרם של הפועלים הסינים, קם המתלונן ממיטתו ויצא מחדרו לכיוון ברז שנמצא בסמוך. בעת ששטף את ידיו, הבחין בנאשם עומד בתוך חדרו כשראשו מחוץ לחדר, קרא אל הנאשם לחכות אך הנאשם החל ללכת מהמקום כשארנקו של המתלונן בידו והכניסו לכיס מכנסיו האחורי. בשלב זה החל המתלונן לרוץ אחרי הנאשם, אשר עלה לרכבו ונסע מהמקום (עמ' 7 ש- 16-19 לפרוט'). זהו למעשה מסד ראיות המאשימה ביחס לעבירת הגניבה. כפי שיפורט להלן, במספר גרסאות שמסר המתלונן ניתן למצוא אי דיוקים עד כדי סתירות, אשר לא זכו לכל הסבר מניח את הדעת, באופן המערער את מידת מהימנות עדות זו.

ראשית, יש להפנות לגרסת המתלונן בעת העימות שנערך עם הנאשם. לאחר שציין כי ראה את הנאשם מכניס את הארנק לכיסו (ת/3 ש- 14), נשאל המתלונן האם ראה את הנאשם מכניס "**את הארנק**". בתגובה, ענה המתלונן: "**ראיתי אותו מכניס משהו לכיס הימני האחורי**" (ת/3 ש- 25, ההדגשה אינה במקור). בשלב זה, כפי שניתן להבחין בסרטון המתעד את העימות, הנאשם בעצמו העיר פעמיים שהמתלונן דיבר קודם לכן על ארנק ועתה דיבר על "משהו". דברים אלה לא תועדו בתמליל. חוקר המשטרה, אשר הבין לאור הערות הנאשם את הבעייתיות שבמענה, שב ושאל את המתלונן האם ראה את הארנק אצל הנאשם, ולשאלה זו ענה המתלונן בחיוב ואף שהוא בטוח בכך שמדובר בארנקו (ת/3 ש- 26-29). כשהמתלונן נשאל בבית המשפט לגבי תשובתו כי ראה את הנאשם מכניס "משהו" לכיסו, השיב כי אמר שהנאשם הכניס את ארנקו בצבע שחור, זאת על אף התיעוד השונה בתמליל וכן בסרטון. עוד אציין, כי במהלך תיאור המקרה בעימות, הדגים המתלונן את אופן הכנסת ארנקו על ידי הנאשם בידו השמאלית אל כיסו האחורי השמאלי, זאת מספר פעמים, בין הדקות 20:20 ועד 20:55 בסרטון (ת/3), ובהמשך הדגים את פעולת הנאשם באמצעות ידו הימנית, אל כיסו האחורי הימני (21:40 בסרטון (ת/3)). יש לציין בהקשר זה, כי בדו"ח הפעולה של השוטר גל אשר תיעד את דברי המתלונן באתר מיד בסמוך לאירוע, לא נכתב דבר מפי המתלונן לגבי הכנסת ארנקו לכיס כלשהו (ת/8). עוד ניתן לראות בסרטון, כי בשלב זה החוקר שאל את המתלונן בצורה מפורשת האם הבחין בנאשם מחזיק את הארנק בידו, ואילו המתלונן הסביר שהנאשם לא אחז בארנק בידו אלא הדגים את ידו הימנית נכנסת לתוך כיסו הימני האחורי ואמר בעברית: "**על היד מחזיק על הכיס**". דברים אלה לא תועדו בתמליל ומשקפים אף הם סימני שאלה לגבי מידת הוודאות בדבר אותו חפץ שאחז הנאשם בידו.

בהחלט ייתכן כי המתלונן סבר שאותו חפץ אותו הכניס הנאשם אל כיסו האחורי הוא ארנקו, אך נוכח האמור לעיל וכן הקשיים שיפורטו בהמשך, לא ניתן לקבוע ברף הפלילי הנדרש כי אכן כך הדבר. יש לזכור עוד, כי המתלונן העיד שהבחין באחיזת הנאשם בארנק ממרחק של כ- 12 מטרים. מדובר בפרט קטן אשר ככל שהמתלונן הצליח להבחין בו ברמת וודאות מספקת, היה עליו אף להבחין בפרטים נוספים: כך, היה על המתלונן להבחין בפרטים מזהים של אותו חשוד. יחד עם זאת, לאתר הגיע השוטר גל מיד לאחר האירוע, ושמע מהמתלונן כי מדובר בחשוד "**רזה, גבוה ושיער קצר, כמו כן מסר כי אינו זוכר תיאור הלבוש שלו**" (ת/8). בהמשך, לאחר כשעה בלבד בעת שמסר הודעה בתחנת משטרת מסובים, נשאל המתלונן האם הוא זוכר תיאור

של החשוד אך ענה בשלילה (נ/2 ש- 11-12). למחרת היום, הצליח המתלון לספק תיאור של החשוד כ"גבוה בערך 1.70, שיער לא זוכר, מבנה גוף רזה, גוון עור בהיר" (נ/3 ש- 29). בנוסף, תיאר המתלון כי החשוד לבש חולצה קצרה ומכנס "ג'ינס קצר שורט צבע כחול" (נ/3 ש- 33). לא ברור כיצד לאחר שסמוך לאירוע, תחילה בפני השוטר גל באתר ובהמשך בפני חוקרת משטרה בתחנת מסובים, ציין המתלון באופן מפורש שאינו זוכר את תיאור הלבוש של החשוד, אך למחרת היום לפתע הצליח לספק תיאור שכזה. כמו כן, לא ברור כיצד המתלון אשר תיאר בפני השוטר גל באתר את שיערו הקצר של הנאשם, לא זכר זאת למחרת היום בתחנת המשטרה. עוד לא ברור, כיצד הצליח המתלון, ממרחק של 12 מטר, להבחין בפרט קטן כארנק המוכנס אל כיס מכנסיים, אך לא הצליח להבחין בפרטי הלבוש, ולכל הפחות באותם פרטים כלליים שציין בהודעתו המאוחרת (נ/3). פרט נוסף שהיה על המתלון להבחין בו, הוא נסיעת הנאשם מהמקום, בוודאי כשתיאר בעדותו כי בעת שהרכב התחיל בנסיעה מהמקום "המרחק ביני לבינו כ- 6-7 מטר" (עמ' 10 ש- 6 לפרוט'). בעוד שבגרסתו הראשונה בפני השוטר גל ציין שברכב המתינה בחורה אשר נהגה בו (ת/8) ובהמשך העיד בתחנת המשטרה כי ברכב נהגה אישה (נ/2 ש- 4), בהודעתו המאוחרת ציין שכלל לא ראה אם יש אנשים ברכב (נ/3 ש- 59). גרסה זו התפתחה באותה הודעה, לכך שלא היו עוד אנשים ברכב (נ/3 ש- 66-67), ולבסוף העיד המתלון בבית המשפט כי הנאשם נהג ברכב בעצמו (עמ' 10 ש- 9-12 לפרוט'). המתלון הכחיש בבית המשפט את גרסאותיו הקודמות בפני השוטר גל וחוקרת המשטרה בתחנת מסובים (נ/2), וטען כי לא אמר את הדברים (עמ' 11 ש- 30-31, עמ' 12 ש- 21 לפרוט'). שאלת דיוק המתלון בדבריו, הערכתו מרחקים וכן פרטים מדויקים דוגמת החפץ אותו הכניס המתלון לכיסו, באו לידי ביטוי בעדותו בבית המשפט בעת שתיאר את האדם אשר ביצע את המעשה. המתלון ציין שבשונה מהדברים אשר נכתבו בהודעתו במשטרה כי אינו זוכר כיצד נראה החשוד, הוא מסר תיאור, "אמיתי גובה שני מטר" (עמ' 14 ש- 30 לפרוט'). יש לציין כי בעת חקירתו החוזרת, עלה שהמתלון העיד במשטרה שמדובר באדם בגובה 1.70 מטר לערך (נ/3 ש- 29).

7. בהמשך לקושי הנובע מריבוי גרסאות המתלון ביחס לפרטי הנאשם, יש לבחון האם המתלון מסר לשוטרים את תיאור האירוע באופן דומה לזה עליו העיד בבית המשפט. למעשה, המתלון סיפק מספר גרסאות לגבי פרטים שונים במהלך האירוע, גרסאות המקשות על מתן אמון בדיוק דבריו והאם אלה אכן משקפים את שהתרחש. ראשית, אפנה לעימות שנערך בין המתלון לבין הנאשם, במהלכו אמר המתלון, כשנשאל האם הוא בטוח שהנאשם הוא זה שגנב את ארנקו, כי היו "עוד שישה אנשים שראו אותו" (ת/3 ש- 23). מדובר בנתון שאינו נמצא באף אחת מגרסאותיו הנוספות של המתלון, ועומד למעשה בסתירה לאופן תיאורו את האירוע בבית המשפט. כמובן, ככל שקיימים עדי ראיה נוספים, הרי העובדה שהמתלון נמנע מלמסור את פרטיהם מכרסמת במהימנות גרסתו. כשנשאל המתלון לגבי סוגיה זו בבית המשפט, ענה שלא אמר את הדבר במהלך העימות (עמ' 17 ש- 16-18 לפרוט'), זאת על אף שניתן להבחין בדברים אלה באופן מפורש בסרטון המתעד את העימות. כשנשאל המתלון האם השוטר המתרגם המציא את הדבר, ענה ש"לא היה אף אחד חוץ ממני ומהנאשם" (עמ' 17 ש- 20 לפרוט'). כמובן שאף תשובה זו אינה משקפת את הנצפה בתיעוד העימות בין השניים.

סוגיות נוספות המתייחסות לאירוע, לגביהן קיימים אי דיוקים עד כדי סתירות, מתייחסות לנקודות הבאות:

- בהתאם לדו"ח הפעולה של השוטר גל, המתלון מסר לו באתר מיד לאחר האירוע שהבחין בנאשם

"מחטט בתיקו האישי ומוציא ממנו מסמכים שונים וסכום כסף במזומן" (ת/8). הדבר עומד בסתירה לתיאור המקרה על ידי המתלונן בהודעותיו המאוחרות במשטרה ובהודעתו בבית המשפט, שם טען כי לא הבחין בנאשם לוקח את הארנק לידי או מוציא פרטים מסויימים (ראו לדוגמא עמ' 17 ש-10-11 לפרוט'). כשנשאל על כך, ענה המתלונן כי לא אמר דברים אלה לשוטר גל (עמ' 12 ש-3 לפרוט').

- בהתאם לדו"ח הפעולה של השוטר גל, המתלונן מסר לו כי נגנב ממנו סכום כסף של 2,000 ₪ במזומן. בהמשך, בתחנת המשטרה, השתנה סכום זה לסך של 2,400 ₪ (נ/2 ש-2), סכום עליו העיד המתלונן אף בבית המשפט. גם לגבי סתירה זו ביחס לסכום הכסף, טען המתלונן בעדותו בבית המשפט שלא אמר לשוטר גל את הסכום שצוין בדו"ח הפעולה אלא אמר שנגנבו לו 2,400 ₪.

- באופן דומה, ובהמשך לסוגיית אופן מסירת תיאור הנאשם, טען המתלונן בבית המשפט שאמר לשוטר גל באתר, כי הוא זוכר את מכנסיו של הנאשם אך לא את חולצתו (עמ' 13 ש-7-8 לפרוט'), זאת בסתירה לדברי השוטר גל אשר ציין כי המתלונן אמר לו שאינו זוכר את תיאור לבושו של הנאשם (ת/8).

- בדו"ח הפעולה של השוטר גל, לא צוינה כל פנייה מצד המתלונן אל עבר הנאשם לעצור, כפי שהעיד המתלונן בהודעתו במשטרה, שם טען כי צעק לנאשם לעצור אך זה לא עצר (נ/2 ש-4). מדובר בשאלה בעלת משקל, שכן ככל שהמתלונן אכן סבר מיד שמדובר בארנקו שלו, היה עליו באופן טבעי לקרוא לנאשם לעצור. כשנשאל מדוע לא אמר זאת לשוטר גל באתר, טען כי אמר את הדברים בשפה העברית (עמ' 16 ש-11-15 לפרוט').

8. השוטר גל העיד בבית המשפט והבהיר כי כתב בדו"ח הפעולה (ת/8) את הדברים אותם שמע בשפה העברית מפיו של המתלונן (עמ' 21 ש-21-31 לפרוט'), וכן כי אינו כותב דברים אותם הוא מסיק ואינו משלים משפטים על דעת עצמו. יש לציין כי התרשמתי מכך שהמתלונן בעל יכולת לתקשר בשפה העברית, דוגמת תשובתו לב"כ הנאשם בעת חקירתו הנגדית, כשנשאל האם הנאשם הלך מהמקום וענה: "ברח (בעברית)" (עמ' 9 ש-9 לפרוט'). מיד בהמשך הבהיר המתלונן, כי הוא מודע למשמעות השונה של המילים בשפה העברית. כך, אף בהמשך עדותו בבית המשפט, ועל אף תרגום עדותו על ידי מתורגמן בית המשפט, השיב לעיתים העד בשפה העברית (עמ' 10 ש-32, עמ' 11 ש-16 לפרוט'). צירוף נתונים אלה, יחד עם כפירת המתלונן באמירת דברים אותם נצפה אומר בסרטון המתעד את העימות, כמו גם כפירה באמירת דברים שנכתבו בשתי הודעותיו במשטרה, מביאים לידי מסקנה כי השוטר גל אכן כתב באתר, מיד לאחר האירוע, דברים שנאמרו לו מפיו של המתלונן.

9. התנהלותו של המתלונן בגרסאות השונות שמסר, ריבוי אי הדיוקים, הסתירות והתמיהות שעלו, אינם ניתנים לביטול בדרך של טיעון קושי שפתי. כאשר המתלונן אמר דברים מפורשים העומדים בסתירה לדברים שנאמרו על ידו באותו הקשר, בהזדמנויות שונות, לא ניתן לייחס זאת לאי ידיעת השפה העברית. הדוגמאות הרבות שהוצגו לעיל, אינן ניתנות לפתרון בדרך זו, ומתוך נימוק זה לא ניתן להעדיף גרסה

הנוחה לעמדת אחד הצדדים למול עמדת הצד האחר.

נותר ספק משמעותי לגבי אופן האירוע אשר תואר במספר דרכים על ידי המתלונן, סכום הכסף שנגנב, וכן דרך הימלטות הנאשם מהמקום. ספק נוסף מצטרף לאמור לעיל, בתיאור המתלונן כי בטרם יצא מחדרו "הוצאתי את הכרטיס של סלקום מהארנק, ושמתי מתחת לכרית. אחרי שהוצאתי את הכרטיס של סלקום, יצאתי מהחדר" (עמ' 6 ש- 23-24 לפרוט'). דרך פעולה זו מבהירה, כי המתלונן הסתיר פרט שהיה חשוב ויקר לו בטרם יצא מחדרו, אך לא ברור מדוע נמנע מלעשות כן לגבי פרטים יקרים מאותו כרטיס סין, דוגמת סכום הכסף שטען כי היה בארנקו, אשרת השהייה שהייתה בו ועוד. הדבר אינו עומד במבחן ההיגיון, השכל הישר, ולא נמצא כל הסבר מניח את הדעת לאופן פעולה שכזה.

10. לא נעלמו מעיני טיעוני המאשימה ביחס לאופיו הבעייתי של הנאשם נוכח רישום הרכב על שמו של אחר, זאת על מנת להונות את המוסד לביטוח לאומי (עמ' 30 לפרוט'). יחד עם זאת, גם אם מדובר בהתנהלות בעייתית במקרה אחר, אין בכך כדי להשלים את אותם פערים וסימני שאלה המתעוררים נוכח ראיות המאשימה. פערים אלה אינם ניתנים להשלמה אף לאור המזכר שערך השוטרי אייטגב (ת/5), בו ביקשה המאשימה לראות משום ראשית הודאה. כפי שהבהיר הנאשם בחקירתו, ההסבר שמסר מיד בהמשך לאמירה שהוא רוצה להודות בתיק, ולפיו הוא מעוניין לסיים עם המקרה כפי שאף בעבר הודה במקרים אותם לא ביצע (ההסבר תועד באותו מזכר - ת/5), הוא אכן ההסבר לאותם דברים, זאת כאשר המעצר עמד לחבל בעבודתו ובפרנסתו (עמ' 36 ש- 26-30 לפרוט').

אין בטיעוני המאשימה ביחס לדברים שעלו בפרשת ההגנה, ובהם ציון סימני שאלה לגבי עדות אשת הנאשם בנוגע לסוגיות שאינן קשורות בביצוע העבירה, דוגמת השאלה ביחס לשעה המדויקת בה יצאו מביתם, האם אספו פועלים ועוד, כדי לשנות מהמסקנה שלא ניתן לבסס, מעבר לספק סביר, את יסודות העבירה במקרה זה. כאמור, מדובר בשאלות שאינן קשורות במישרין ליסודות העבירה, ואין בהן לתקן את יסוד הראיות הבעייתי שעלה בפרשת התביעה. המתלונן הותיר רושם בלתי מהימן, לנוכח סתירות רבות ומשמעותיות, וכן כשהטיל את האשם לגבי אותן סתירות בשוטרים שתיעדו דברים אותם, כביכול, כלל לא אמר.

מכאן, הספק הסביר במקרה זה נותר בעינו אף לאחר פרשת ההגנה.

לפיכך, אני מורה על זיכוי הנאשם.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתנה היום, כ"ט תמוז תשע"ח, 12 יולי 2018, במעמד הצדדים.